

ZODP.PROJEKTANT	VYPRACOVAL	KRESLIL	KONTROLOVAL	 KOKULA s.r.o Na Štěpnici 970 562 01 Ústí nad Orlicí IČ 287 84 189	
ING. MICHAL KOKULA	D. HÜBNER	D. HÜBNER	ING. KOKULA		
KRAJ: PARDUBICKÝ		OBEC: ÚSTÍ NAD ORLICÍ			
INVESTOR: Římskokatolická farnost–děkanství Ústí nad Orlicí, Kostelní 19, 56201 Ústí nad Orlicí				FORMÁT	
AKCE : OBNOVA FASÁDY A RESTAUROVÁNÍ KAMENNÝCH PRVKŮ PRŮČELÍ KOSTELA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE V ÚSTÍ NAD ORLICÍ MÍSTO : p.č.st. 1, K.Ú. ÚSTÍ NAD ORLICÍ				MĚŘÍTKO	
				DATUM	02/2020
				STUPEŇ	OHL
				ČÍS.ZAK.	P2006
OBSAH: SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA				Č.VÝKR.	PARÉ Č.
				B	

B.1 Popis území stavby

a) charakteristika území a stavebního pozemku, zastavěné území a nezastavěné území, soulad navrhované stavby s charakterem území, dosavadní využití a zastavěnost území

Místo stavby se nachází v Pardubickém kraji, ve městě Ústí nad Orlicí. Kostel je situovaný v centrální části města při Kostelní ulici, vzdálené přibližně 100 m severně od Mírového náměstí. Kostel tvoří dominantní součást kostelního areálu, jehož součástí je park s Meditační kaplí sv. Jana Pavla II. A hřbitov. Stavba kostela se výrazně podílí na charakteristickém panoramatu města. Stavbu lze řadit k nejhodnotnějším objektům toho slohového období v regionu. Stavba je umístěna na pozemku p. č. st. 1. Bezprostřední okolí kostela je rovinné, přístupné po dlážděné místní komunikaci – ulici Kostelní.

b) údaje o souladu s územním rozhodnutím nebo regulačním plánem nebo veřejnoprávní smlouvou územní rozhodnutí nahrazující anebo územním souhlasem

Neřeší se.

c) údaje o souladu s územně plánovací dokumentací, v případě stavebních úprav podmiňujících změnu v užívání stavby,

Stavba kostela je situována ve stávajícím zastavěném území města Ústí nad Orlicí. Navrhovaným záměrem Obnova fasády a restaurování kamenných prvků průčelí kostela Nanebevzetí Panny Marie nebude narušen soulad s platným územním plánem města, který nabyl účinnosti dne 18. 10. 2017.

B.2 Celkový popis stavby

B.2.1 Základní charakteristika stavby a jejího užívání

a) nová stavba nebo změna dokončené stavby; u změny stavby údaje o jejím současném stavu, závěry stavebně technického, případně stavebně historického průzkumu a výsledky statického posouzení nosných konstrukcí

Jedná se o práce na obnovách fasádních omítek a restaurátorské práce na kamenných prvcích kostela, účel užívání stavby se nemění. Stavba je od roku 1958 zapsána na seznamu nemovitých kulturních památek pod rejst. č. ÚSKP 21771/6-3764.

Ze závěrů provedeného restaurátorského průzkumu kamenných prvků vyplývá:

Kamenné prvky architektury kostela vykazují pokročilý stupeň poškození. Významnou zátěží pro horniny pískovcových částí je poslední oprava, při níž bylo ve značné míře použito tvrdých cementových maltovin, které uzavírají povrch a urychlují korozi kamene. Jsou také spolu se staršími nátěry zdrojem sádrovce, jehož krusty se hojně vyskytují na deštěm neomývaných plochách. Lokálně je povrch hornin erodován, značně je však pokrytý prachovými depozity vytvářejícími nerozpustné krusty na exponovaných plochách, což také urychluje korozi. Většina povrchů je zašpiněná, ztráty jsou lokální na subtilnějších částech, na mnoha místech jsou uvolněné spáry. Lze konstatovat, že architektonické prvky exteriéru stavby dobře plní svou funkci a nehrozí jejich dezintegrace, je však třeba se zaměřit na odstranění tvrdých maltovin z

předchozích oprav, očištění povrchů od nečistot, trusu, biologických porostů a krust, zpevnění korodujících míst, doplnění spár a chybějících částí a konzervaci povrchu. Soklové partie jsou zasolené a bude třeba provést jejich sanaci.

Podstatně větším problémem je sochařská výzdoba průčelí. Alegorie Naděje je již za hranicí životnosti a hrozí její postupná destrukce. Další ohroženou skulpturou je sv. Pavel, kde dochází k oddělení části knihy a jejímu brzkému odpadnutí. Vyskytují se zde nebezpečné praskliny a eroze horniny se může zrychlovat. Především je třeba sochy zbavit mechů, krust a cementových tmelů, vyplnit praskliny, vyměnit kovové atributy, zpevnit zvětralé povrchy a provést doplnění a celkovou konzervaci. Na výměnu se jeví také zábradlí balkonu, které je v pokročilém stádiu koroze. Socha archanděla Michaela je značně zchátralá a bylo by vhodné ji co nejdříve snést ze střechy předsíně kaple, aby nedošlo k rozsáhlé erozi narušeného povrchu.

Průzkum také, kromě stavu všech částí objektu kostela, prokázal dřívější bohaté povrchové pojednání kamenných prvků. Například erb byl plně polychromován a zlacen, minimálně monochromní barevné pojednání se vyskytovalo i na ostatních sochách a člancích. Časté bylo použití zlata. Polychromie byla prokázána také na konzole pod sochou Ježíše.

Výčet restaurátorských prací na kamenných prvcích:

- Demontáž soch sv. Pavla, sv. Petra alegorie Naděje a archanděla Michaela.
- Navrácení všech soch po restaurování
- Předzpevnění ohrožených povrchů před započatím čištění.
- Očištění všech ploch od nečistot, biologických porostů a krust za použití sanačního prostředku na mechy a se zřetelem na zachování neporušeného autentického povrchu.
- Odstranění všech maltovin z předešlých oprav, které jsou vadné.
- Výměna kovových atributů za nerezové a jejich pozlacení.
- Zpevnění nesoudržných povrchů zpevňovači na bázi organokřemičitanů.
- Fixace prasklin včetně hloubkové koroze.
- Doplnění úbytků materiální podstaty v rozsahu nezbytném k vizuální ucelenosti povrchu a obnovení čitelnosti všech částí díla, a to tmely na bázi bílého cementu připravenými podle tvrdosti, charakteru a barevnosti povrchu kamene s ohledem na odlišnost použitých hornin.
- Vyspárování všech spár.
- Vizuální sjednocení barevnosti povrchů lokální barevnou retuší tmelů.
- Konzervace povrchu proti růstu řas a vsakování vody.
- Náhrada zábradlí balkonu novým.

Etapy restaurátorských prací (předpoklad 3 roky):

1.Etapa restaurátorských prací

- Postavit lešení k sochám
- Demontáž soch – všech
- Dostavení lešení na celou věž
- Restaurování - 19. Korunní římsa věže
- Restaurování - 18. Pilastr čelo věže
- Restaurování - 17. Pilastr bok věže
- Restaurování - 16. Okno věž průčelí
- Restaurování - 20. Socha sv. Petra
- Restaurování - 21. Socha sv. Pavla
- Restaurování - 22. Socha alegorie lásky
- Restaurování - 23. Socha alegorie Naděje
- Restaurování - 24. Erb
- Restaurování - 15. Prostor pod erbem
- Restaurování - 14. Římsa v úrovni paty soch
- Demontáž lešení po sochy

2.Etapa restaurátorských prací

- Restaurování - 12. Korunní římsa ½
- Restaurování - 11. Středové okno průčelí
- Restaurování - 8. Sdružený pilastr pod korunní římsou – 1 ks
- Restaurování - 9. Sloup (patka, dřík, hlavice) – 1 ks
- Restaurování - 7. Pilastr pod korunní římsou – 3 ks
- Restaurování - 10. Okno průčelí – 1 ks
- Restaurování - 13. Pilastr pod sochou - 2 ks
- Restaurování - 5. Boční portál – 1 ks
- Restaurování - 6. Kovové zábradlí balkonu
- Restaurování - 1. Boční sokl od fary včetně první římsy
- Restaurování - 3. Čelní sokl včetně první římsy ½

3.Etapa restaurátorských prací

- Restaurování - 12. Korunní římsa ½
- Restaurování - 4. Hlavní portál, sloupy, pilastry, balkon
- Restaurování - 8. Sdružený pilastr pod korunní římsou – 1 ks
- Restaurování - 9. Sloup (patka, dřík, hlavice) – 1 ks
- Restaurování - 7. Pilastr pod korunní římsou – 3 ks
- Restaurování - 10. Okno průčelí – 1 ks
- Restaurování - 13. Pilastr pod sochou - 2 ks
- Restaurování - 5. Boční portál – 1 ks
- Restaurování - 6. Kovové zábradlí balkonu
- Restaurování - 2. Boční sokl včetně první římsy
- Restaurování - 3. Čelní sokl včetně první římsy ½

Popis jednotlivých prvků – viz příloha č. D.1.1 a dále příloha „Položky rozpočtu“.

Ze závěrů provedeného restaurátorského průzkumu fasády vyplývá:

Je možné, aby zamýšlenou opravu fasády prováděla stavební firma, a to za předpokladu, že budou použity materiály, které budou respektovat charakter stavby. Pro vysprávkování hloubkových defektů bude použito vápenných omítek, rovněž plastické prvky (např. korunní římsa sakristie) bude doplněna vápenným štukem. Místa kontaminovaná biologickým napadením je nezbytné ošetřit optimálně zvoleným fungicidním prostředkem.

Výčet prací na fasádních omítkách:

- Otlučení omítek
- Očištění fasád tlakovou vodou
- Penetrace vnějších stěn
- Oprava vnějších omítek vápenným štukem
- Malby vnější fasádní
- Doplnění štukových prvků - římsy
- Odvoz suti a vybouraných hmot na skládku

Fotodokumentace průčelí kostela, věže a sochařské výzdoby viz příloha č. 1.

b) účel užívání stavby

Objekt občanské vybavenosti.

c) trvalá nebo dočasná stavba

Trvalá stavba.

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení

a) urbanismus - územní regulace, kompozice prostorového řešení

Kostel je situovaný v centrální části města Ústí nad Orlicí při Kostelní ulici, vzdálené přibližně 100 m severně od Mírového náměstí. Kostel tvoří dominantní součást kostelního areálu, jehož součástí je park s Meditační kaplí sv. Jana Pavla II. A hřbitov. Stavba kostela se výrazně podílí na charakteristickém panoramatu města. Objekt je chráněn jako kulturní památka. Stavbu lze řadit k nejhodnotnějším objektům toho slohového období v regionu. Stavba je umístěna na pozemku p. č. st. 1. Bezprostřední okolí kostela je rovinné, přístupné po dlážděné místní komunikaci – ulici Kostelní.

b) architektonické řešení - kompozice tvarového řešení, materiálové a barevné řešení

Objekt kostela Nanebevzetí Panny Marie je dokladem stavebního vývoje města, technické vyspělosti řemesla a estetické úrovně řemeslné a uměleckořemeslné produkce doby vzniku.

Jedná se o rozměrnou stavbu, která není orientovaná – podélná osa je severo-j jižní. Sakrální objekt je opatřen podélnou lodí a presbytářem, ke kterému jsou ze stran přistaveny dvě sakristie a v ose za presbytářem se nachází Útěchová kaple.

Na fasády celého objektu jsou aplikovány hladké omítky, kamenné prvky jsou pohledově prezentovány (sokl, tektonika průčelí, hlavice pilastrů, okenní římsy, sochy...) Ve stávajícím stavu je exteriér pojednán ve dvou barvách (lomená bílá v plochách a tektonické prvky v růžovo-fialové).

Dnešní podoba kostela pochází z let 1770 – 1776. Je to pozdně barokní stavba vybudovaná z iniciativy tehdejšího ústeckého děkana Jana Leopolda Mosbendera, jejímž stavitelem byl Jakub Pánek, sochařská a kamenická výzdoba průčelí je dílem Alexia Cyriaka. V roce 1870 byla přistavěna kaple a 1906 sakristie. Materiálová podstata sochařské a kamenické výzdoby exteriéru kostela je původní. Průčelí chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí je otevřeno směrem k východu, tedy k příchodu z náměstí. Alexius Czyriak, možný autor průčelí, vytvořil tři omítnutá pole vystupující z kamenného soklu. Rozdělené jsou čtyřmi pilastry z režného pískovcového zdiva s kompozitními hlavicemi. Dva krajní, tedy nárožní, ohraničují průčelí a nesou římsu s kladím jdoucím po celém obvodu, a po stranách nesou sochy sv. Petra a Pavla. Zbylé dva vnitřní nejsou zřetelné na první pohled, jsou umístěné za volnými pískovcovými sloupy vyššího řádu, na nichž leží kompozitní volutové hlavice, které hmotově graduji k hlavní římsě, k sochám Naděje a Lásky. Uprostřed nich má své místo lichtenštejnský kamenný znak s korunou a draperií. Rytmus rámců tvořených kamennými pilastry pokračuje po obou stranách průčelí za roh na boční stěny kostela do úrovně šířky věže, tedy na každé straně po dvou pilastrech se soklem a korunní římsou. V ose průčelí vyrůstá z korunní římsy věž, podepřená po stranách křídly atiky. Ta je taktéž rámována na všech třech stranách pilastry, ukončenými hlavicemi, nad nimiž věž obíhá kamenná podstřešní římsa. V průčelí je velké kamenné, půlkruhově zaklenuté, okno se segmentovou suprafenestrou.

Dále se na ose průčelí nachází hlavní pravoúhlý portál ohraničený menšími sloupy s hlavicemi nesoucími kladí, jehož římsová deska tvoří podlahu balkonu, dveře na balkon mají kamenný portál se segmentovou supraportou s vyznačeným klenákem. Dva vedlejší vstupy, zakončené stlačeným obloukem, sahají do úrovně kamenného soklu bočních polí, v kamenném rámu jsou pak v úrovni kruchty souměrná pravoúhlá okna.

V Ústí nad Orlicí, únor 2020

Vypracoval: Ing. Michal Kokula

Příloha č. 1 – Fotodokumentace

